

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Планування та прогнозування діяльності бізнес-структур

Галузь знань **07 «Управління та адміністрування»**

Спеціальність **073 «Менеджмент»**

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Робоча програма **Планування та прогнозування діяльності бізнес-структур**

для студентів спеціальності **073 «Менеджмент»**

Розробники:

Томашевська А.В. – к.е.н., доцент кафедри управління та бізнес-адміністрування

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри управління та бізнес-адміністрування

Протокол від 30 серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри управління
та бізнес-адміністрування

_____ (підпис)

П'ятничук І. Д.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Вибіркова	
	Спеціальність 073 «Менеджмент»		
Змістових модулів – 2	Освітня програма Бізнес-адміністрування	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: виконується в межах самостійної роботи		1-й	1-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		2-й	2-й
		Лекції	
	Освітній рівень: магістр	16 год.	6 год.
		Практичні заняття	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні заняття	
			-
		Самостійна робота	
		60 год	80 год.
		Індивідуальні завдання	
	-		
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для очної форми навчання – 50 %.

для заочної форми навчання – 12,5 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування у студентів фундаментальних знань теорії та практики соціальної відповідальності з позиції сучасних стандартів соціальної політики, соціальної звітності, етики бізнесу й прав людини в умовах інтеграції концепції сталого розвитку і набуття ними відповідних професійних компетенцій, що забезпечують формування соціально-відповідальної поведінки.

Завдання курсу:

– ознайомити здобувачів вищої освіти з теоретичними положеннями і

практикою взаємодії держави, бізнесу, суспільства та людини у сфері соціальної відповідальності як умови сталого розвитку суспільства;

– навчити здобувачів вищої освіти визначати можливості використання зарубіжного досвіду та аналізувати можливості використання елементів зарубіжних моделей соціальної відповідальності в національній економіці;

– сформувати у здобувачів вищої освіти розуміння значення соціальної відповідальності держави, бізнесу, суспільства та людини;

– проаналізувати роль держави у забезпеченні практики ефективної системи соціальної відповідальності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Характеристика бізнес-структур підприємства.

Тема 1. Характеристика бізнес-структур підприємства.

1. Підходи до опису бізнес-структур.
2. Характеристика оточення бізнес-структур.
3. Характеристика бізнес-структур верхнього рівня.
4. Характеристика бізнес-структур нижнього рівня

Тема 2. Сучасні методології опису бізнес-процесів.

1. Методологія IDEF0.
2. Методологія DFD в нотаціях Гейна-Сарсона і Йордана Де Марко.
3. Методологія IDEF3.
4. Методологія ORACLE. Методологія BAAN.
5. Методологія ARIS

Тема 3. Бізнес- моделювання на підприємстві.

1. Функціональна модель підприємства.
2. Процесна модель підприємства.
3. Розробка цілей і показників оптимізації бізнес -процесів.
4. Методи аналізу і оптимізації бізнес -процесів.
5. Метод п'яти питань.

Змістовний модуль 2. Планування бізнес - структур підприємства

Тема 4. Планування бізнес - структур підприємства

1. Сутність і завдання бізнес-планування в діяльності підприємства.
2. Організація процесу бізнес-планування на підприємстві.
3. Функції та види бізнес-планів. Формування інформаційного поля бізнес-плану.
4. Структура бізнес-плану.

Тема 5. Формування ключових бізнес -структур.

1. Система збалансованих показників – BSC (Balanced Scorecard).
2. Формування карти стратегічних цілей підприємства.
3. Формування стратегічних ключових показників ефективності бізнес - процесів

Тема 6. Розробка регламенту бізнес –структур

1. Характеристика предметної галузі та задачі бізнес - структури.
2. Висновки та пропозиції про напрями вдосконалення бізнес –планування.

Тема 7. Система збалансованих показників – BSC (Balanced Scorecard).

1. Формування карти стратегічних цілей підприємства.
2. Формування стратегічних ключових показників ефективності бізнес – планування.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л.	п.	лаб	інд.	с.р.		л.	п.	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи антикризового управління												
Тема 1. Характеристика бізнес-структур підприємства.	9	2				8	12	2	-	-	-	11
Тема 2. Сучасні методології опису бізнес-процесів.	11	2	2			8	12	2	2	-	-	11
Тема 3. Бізнес-модельовання на підприємстві.	11	2	2			8	10			-	-	11
Разом за змістовним модулем 1	31	6	4			21	34	2	2			33
Змістовний модуль 2. Сутність і класифікація методів антикризового менеджменту												
Тема 4. Планування бізнес - структур підприємства	11	2	2			9	12	2	-	-	-	11
Тема 5. Формування ключових бізнес - структур.	12	2	2	-	-	9	10	-	-	-	-	12
Тема 6. Розробка регламенту бізнес -	12	2	2	-	-	9	11	-	1	-	-	12

структур												
Тема 7. Система збалансованих показників – BSC (Balanced Scorecard).	12	2	2			9	12	2	1			12
Разом за змістовним модулем 2	59	10	10	-	-	39	56	2	2	-	-	47
Усього годин	90	16	14	-	-	60	90	6	4	-	-	80

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Характеристика бізнес-структур підприємства.	2
2.	Тема 2. Сучасні методології опису бізнес-процесів.	2
3.	Тема 3. Бізнес- моделювання на підприємстві.	2
4.	Тема 4. Планування бізнес - структур підприємства	2
5.	Тема 5. Формування ключових бізнес -структур.	2
6.	Тема 6. Розробка регламенту бізнес -структур	2
7.	Тема 7. Система збалансованих показників – BSC (Balanced Scorecard).	2
	Разом	14

6. Теми лабораторних занять

Відповідно до робочої програми з дисципліни «Планування та прогнозування діяльності бізнес-структур» лабораторні заняття не заплановані.

7. Самостійна робота

Самостійна робота студентів при вивченні дисципліни «Планування та прогнозування діяльності бізнес-структур» складається з різних її видів:

- 1) підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних занять);
- 2) самостійне поглиблене опрацювання тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом та проходження тестування за результатами опрацювання;

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Характеристика бізнес-структур підприємства.	8
2.	Тема 2. Сучасні методології опису бізнес-процесів.	8
3.	Тема 3. Бізнес- моделювання на підприємстві.	8
4.	Тема 4. Планування бізнес - структур підприємства	9

5.	Тема 5. Формування ключових бізнес -структур.	9
6.	Тема 6. Розробка регламенту бізнес -структур	9
7.	Тема 7. Система збалансованих показників – BSC (Balanced Scorecard).	9
	Разом	60

9. Методи навчання

За характером пізнавальної діяльності, при вивченні дисципліни «Планування та прогнозування діяльності бізнес-структур» використовуються наступні методи навчання.

Методи навчання	Характеристика
Наочні методи навчання	Грунтуються на візуальному сприйнятті інформації (читання лекцій та підготовка практичних завдань із використанням мультимедійних презентацій, демонстрація тематичних відеороликів).
Інтерактивні методи навчання	Грунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм. Серед інтерактивних методів навчання використовуються: відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод.
Практичні методи навчання	Передбачають виконання практичних завдань. Серед практичних методів навчання використовуються практичні роботи, вправи, написання есе.
Інноваційні методи навчання	Поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентнісний метод (спрямований на розвиток професійних навичок, вмінь та якостей здобувачів освіти), проектно-дослідницький метод (спрямований на вирішення проблемного питання через розвиток пошукових та аналітичних якостей здобувачів освіти, а також навичок командної роботи), використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Програми і сервіси, які використовуються: сервіси та програмні продукти від Microsoft, інструменти Google, графічні редактори Crello та Canva, хмарне презентаційне програмне забезпечення Prezi, конструктор лендінгових сторінок of.ua, Diagrams.net, Kahoot, Mentimeter, QR Генератор, Cutt.ly.
Методи дистанційного навчання	Грунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської авторської системи дистанційного навчання, платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications, Google Meet, Cisco Webex.

10. Методи контролю та критерії оцінювання

8. Система оцінювання дисципліни

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті за виступ та виконання письмового завдання студентом. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на практичних заняттях та набутих професійних навичок під час виконання практичних завдань.

Оцінювання відповідей здобувачів освіти на практичних заняттях відбувається згідно навчального розкладу за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за кожен вид навчальної роботи та відповідну тему відображена у таблиці. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за виконання завдань на практичних заняттях складає 50 балів.

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Вид навчальної роботи	№ теми								Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	
Практичне заняття (опрацювання завдання)	7	7	7	7	7	7	7	8	50
Самостійна робота (тестування з теми)	8	7	7	7	7	7	7	7	50
Максимальна к-ть балів									100

Критерії поточного оцінювання:

«90-100 балів» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

«70-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

«50-69 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

«Менше 50 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни чи підготувавши дайджест (добір уривків з різних джерел на певну тематику). У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки:

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру.

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни.

1 бал – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на певну тематику в межах вивчення дисципліни.

Також за рішенням кафедри управління та бізнес-адміністрування здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4).

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Контроль за самостійну роботу.

Самостійна робота здобувачів освіти передбачає:

1. Тестування.

Тестовий контроль. Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (d-learn.pnu.edu.ua) (дві спроби – кращий результат).

Оцінювання за кожен тестовий контроль здійснюється за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за відповідну тему відображена у таблиці вище.

Підсумковий семестровий контроль являє собою підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що з даної дисципліни здійснюється у формі залку.

Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань.

Повторне складання допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон N2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон No3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.

Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).

Здобувачі вищої освіти, які одержали під час екзаменаційної сесії більше трьох підсумкових незадовільних оцінок (F, FX) незалежно від виду контролю (екзамен, залік), відраховуються з університету за академічну неуспішність. Здобувачам вищої освіти, які одержали під час екзаменаційної сесії одну-три незадовільні оцінки (F, FX), дозволяється ліквідувати академічну заборгованість у встановлені графіком навчального процесу терміни. Здобувача вищої освіти, який не ліквідував академічну заборгованість у встановлені терміни без поважної причини, відраховують з університету за академічну неуспішність або за його згодою направляють на повторне вивчення навчальної дисципліни, яке регламентується Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS.

Шкала оцінювання для заліку

університетська	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
80-89	B	
70-79	C	
60-69	D	
50-59	E	
25-49	FX	не зараховано

0-24	F	
------	---	--

Перелік питань, які виносяться, як підсумкові:

1. Підходи до опису бізнес-структур.
2. Характеристика оточення бізнес-структур.
3. Характеристика бізнес-структур верхнього рівня.
4. Характеристика бізнес-структур нижнього рівня
5. Методологія IDEF0.
6. Методологія DFD в нотаціях Гейна-Сарсона і Йордана Де Марко.
7. Методологія IDEF3.
8. Методологія ORACLE. Методологія BAAN.
9. Методологія ARIS
10. Функціональна модель підприємства.
11. Процесна модель підприємства.
12. Розробка цілей і показників оптимізації бізнес -процесів.
13. Методи аналізу і оптимізації бізнес -процесів.
14. Метод п'яти питань.
15. Сутність і завдання бізнес-планування в діяльності підприємства.
16. Організація процесу бізнес-планування на підприємстві.
17. Функції та види бізнес-планів. Формування інформаційного поля бізнес-плану.
18. Структура бізнес-плану.
19. Система збалансованих показників – BSC (Balanced Scorecard).
20. Формування карти стратегічних цілей підприємства.
21. Формування стратегічних ключових показників ефективності бізнес - процесів
22. Характеристика предметної галузі та задачі бізнес - структури.
23. Висновки та пропозиції про напрями вдосконалення бізнес –планування.
24. Формування карти стратегічних цілей підприємства.
25. Формування стратегічних ключових показників ефективності бізнес – планування.

12. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:

1. Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

2. Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

3. Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

4. Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

5. Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

6. Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності».

Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Пропуски занять (відпрацювання)

Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4).

Ознайомитися з положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Виконання завдання пізніше встановленого терміну

У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4-5).

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Невідповідна поведінка під час заняття

Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти».

Ознайомитися із положенням можна за посиланням:
<https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019)

Ознайомитися із положенням можна за посиланням:
<https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

13. Рекомендовані літературні джерела

Рекомендовані літературні джерела:

1. Сайт дистанційного навчання. URL : <https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>
2. Аббакумов Ст. Л. Бізнес-аналіз інформації. Статистичні методи: підручник / Ст. Л. Аббакумов, Т. А. Лезіна – М.: ПАТ «Видавництво «Економіка», 2019. – 374 с.
3. Андрусенко С. І. Моделювання бізнес-процесів підприємства автосервісу: монографія / С. І. Андрусенко, О. С. Бугайчук. – К.: Кафедра, 2014. – 325 с.
4. Бізнес-моделювання й управління потоками робіт і документообігом в економічних системах: монографія / В. С. Пономаренко та ін. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2010. – 270 с.
5. Бізнес-стратегії: зб. кейсів. Практикум / [О.Ф. Михайленко, М.І. Дяченко, Н.М. Євдокимова, Т.М. Кібук та ін.]; за заг. ред. О.Ф. Михайленко. – К.: КНЕУ, 2017. – 274 с.
6. Галоппен Л. Управління організаційними змінами при впровадженні SAP / Галоппен Л., Кемс З. – 2013. – 306 с.
7. Варналій З.С., Васильців Т.Г., Лупак Р.Л., Білик Р.Р. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с.
8. Васильців Т.Г., Качмарик Я.Д., Блонська В.І., Лупак Р.Л. Бізнеспланування : навч. посіб. Київ : Знання, 2013. 173 с.
9. Вассерман Н. Дилеми засновника бізнесу. Як попередити помилки й уникнути їх під час створення стартапу / пер.з англ. А.Клімової. Харків, 2017. 480с.
10. Должанський І.З, Загорна Т.О. Бізнес-план. Технологія розробки. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 384 с.
11. Загуцький У.Р., Цимбалюк В.М., Шевченко С.Г. Планування і діагностика діяльності підприємств: навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2013. 320 с.